

Erdészeti szakmai tanulmányút Norvégiában

Az ÁPV Rt. Agrárgazdasági Ügyvezető Igazgatósága felkérésére az Országos Erdészeti Egyesület továbbképzést biztosító tanulmányutat szervezett Norvégiába az erdészeti felsővezetők számára. Elmondhatjuk, hogy ilyen összetételű csoport még nem utazott együtt tanulmányútra, mely nemcsak szakmai ismeretek bővítését, de az egymás közötti eszmecsere lehetőségét is biztosította. Sajnáljuk, hogy az Erdészeti Hivatal ez időre eső csúcsmunkája miatt nem tudott az utazáson részt venni.

A tanulmányút rövid összefoglalóját van módunkban közölni, további információkat a résztvevőktől, illetve az Egyesülettől lehet kapni.

A delegációt Oslóban fogadta a Norvég Mezőgazdasági Minisztérium Erdészeti Hivatalának vezetője, *Oluf Aalde* erdőmérnök. Tájékoztatójában ismertette Norvégia erdőgazdálkodási viszonyait. A társadalom életében fontos helyet foglal el az erdő, a norvégok „természetközeli” életmódot folytatnak, központi helyet foglalnak el az erdőben űzhető sportok, mint a síelés, tájfutás, turizmus, horgászat stb. Építészettükre jellemző a terméskő és a fa felhasználása.

Norvégia területe 32,4 millió hektár, ebből 12 millió hektár az erdő, erdőszültsége 37%-os. A gazdasági erdők területe 7 millió hektár. Az összes fatérfogat 600 millió köbméter. Az évi növedék 20 millió köbméter, az évi kitermelés 10 millió köbméter. Lucfenyő 40%-ban, erdei fenyő 32%-ban és 24%-ban lombos faállomány borítja területét. A tulajdonviszonyokat a magánerdők túlsúlya jellemzi. Az erdők 80%-a családok kezében van, 12% a közösségi erdők aránya, 4% tartozik cégekhez és 4% egyéb szekto-

rokhoz. A gazdasági erdők 79%-a magánkézben van. A véderdők 3 millió hektár területet foglalnak el. A norvég erdők mintegy fele ma kereskedelmi célokat szolgál. Az erdők többsége tipikus kisgazdaság. A családok többsége az erdőgazdálkodás mellett mezőgazdasággal is foglalkozik. Az átlagos erdőgazdálkodási terület a kisgazdaságban 50 hektár. A norvég erdőgazdálkodást elsősorban az erdőtörvény szabályozza. A törvény célja, hogy elősegítse az erdő fatermő képességét, az erdő védelmét és természetes felújítását. A törvények ugyanazok az állami és magánerdőre vonatkozóan. A norvég erdőkben mindenki szabadon kempingezhet, sétálhat, gyűjthet

Kötélpályás közelítés

A Norvég Erdészeti Egyesület
székháza Oslóban

Az ÁLLATOK VILÁGNAPJA

alkalmából bemutatkozott az
„AKCIÓ A GÓLYÁKÉRT”

program, melyet
a Budakeszi Vadaspark Kht.,
a Nemzeti Egészségvédelmi Intézet és a
Magyar Posta Rt. Budapest-Vidéki Igazgatósága
rendezett.

„Viking hajó” olimpiai csarnok

Kísérőnk, Mari Blokhus

gombát és egyéb erdei gyümölcsöket. Mintegy 200 ezer hektár erdő fokozottan védett, ott mindennemű erdészeti tevékenység tiltva van. Az erdészeti ágazatban 30 ezer ember dolgozik, a GDP 1,6%-át teremtik meg.

Az Erdészeti Hivatal a szokásos területek mellett irányítja az erdészeti kutatást, foglalkozik a területfejlesztéssel, az állami erdőgazdaságokkal és csemetekerttel, együttműködik a Norvég Erdészeti Egyesülettel (első helyen!) – alkalmanként megbízásokkal látja el –, a Norvég Magközponttal, a Norvég Erdészeti Múzeummal stb.

Pénzügyi költségvetési támogatási rendszert működtetnek többek között az erdőművelésre, útépitésre, szállításra és termelésre. Náluk is működik erdészeti alap. A tulajdonos dönti el, hogy az értékesített faanyag utáni 8-25% közötti

befizetési sávon belül milyen százalékot választ. A pénz elkülönített bankszámlára kerül, felhasználását az Erdészeti Hivatal engedélyezi. A pénz nem kamatozik, adót sem fizetnek utána, így akarják ösztönözni a tulajdonost, hogy az erdőfelújításra minél hamarabb költse el a pénzt. Az erdőművelés támogatottsági szintje 45%-os.

A jövő fontos teendői között került említésre az erdőtörvény korszerűsítése, a faárak befolyásolása, az adózás rendjének megőrzése, az erdészeti alap szélesebb körű alkalmazása, a természetvédelmi szabályozás és az „élő erdő” projekt beépítése az erdőtörvénybe.

A csoport látogatást tett a királyi palota szomszédságában található Norvég Erdészeti Egyesület székházában, ahol tájékoztató előadásokat hallgattunk meg.

Az Egyesület tevékenységét *Olav Kavelidiget* igazgató és *Gaute Nokleholm* információs vezető mutatta be. Az Egyesületnek 13 ezer tagja van, **fő feladatuknak tartják az erdészeti politika és az erdészeti, valamint a természettel kapcsolatos kutatási eredmények széles körű terjesztését.** Tevékenységi körébe tartozik a „Norvég erdőgazdálkodás” c. havilap kiadása. A 6300 példányban megjelenő lap rovatai: biológia, pénzügyek, gazdasági politika, kutatás és oktatás, gépesítés, technológia, vadgazdálkodás és természeti területek. Az Egyesület kezelésében lévő csemetekertek adják a norvég csemeteszükséglet 75%-át, a magforgalmazás kizárólagos joguk. Ugandában és Botswanában a norvég kormány megbízásából végeznek erdészeti munkákat. **Egyik legfontosabb tevékenységük az információs szolgáltatás,** ami nálunk a közönségkapcsolatokat jelenti. A célcsoportok: az oktatásban résztvevők, a politikusok, az erdő és természeti területek használói, az általános közvélemény. Módszereik: könyvek, video kiadása, médiakapcsolatok kialakítása, rendezvények, kiállítások, tárlások tartása. **A közönségkapcsolati munkájukat a kormányzat anyagilag támogatja. Közönségkapcsolati munkájukat nehezíti az a tény, hogy nincsenek az erdőszetben a sajtó számára szenzációt jelentő események, hírek, ezért nehezen jutnak el a döntéshozókhoz, a társadalomhoz.** A helyzet nálunk is hasonló.

Erik Bjora és *Elisabet Gill* a Magán-erdő-tulajdonosok Szövetsége munkatársai tartottak tájékoztatót tevékenységükről. Kiemelése érdemes az „élő erdő” projekt, mely a fenntartható erdőgazdálkodás nemzeti normáinak kidolgozását jelenti. A jól kidolgozott rendszer a hazai normatívák kialakításánál is tám-

Erdészek a magyar nyelvért

A Szép Magyar Nyelvért Alapítvány támogatóinak névsora

Árkosi Gyula (Esztergom), Bakos Tibor (Vác), Balogh László (Visegrád), Balsay István (Székesfehérvár), Bánó László (Visegrád), Bánóné Rédei Anna (Visegrád), Barátossy Gábor (Budapest), Bartha Pál (Telki), Brellas Tamás (Kismaros), Bús Mária (Veszprém), Csányi Sándor (Gödöllő), Csuport Sándor (Szentendre), Dakov Pál (Esztergom), Dobay Pál (Esztergom), EKFM Kft. (Budapest), Gémesi József (Budapest), GEOÖKOTERV Kft. (Budapest), Göbölös Antal dr. (Kecskemét), Halász Aladár (Budapest), Hibbey Albert (Visegrád), Hibbey Alpár (Budapest), Hibbey Zsombor (Visegrád), Homoki Nagy István (Szokolya), Ismeretlen Támogató (Budapest), Káldy József (Pécs), Kertész József (Pilisszentlászló), Kerületvezető Erdészek Szakszervezete (Szokolya), Madas László dr. (Visegrád), Mátra Erdő Rt. (Eger), Mecseki Erdészeti Rt. (Pécs), Nagy Lajos (Kerekegyháza), Németh Kert Bt. (Bajna), Németh Sándor (Göd), Országos Erdészeti Egyesület (Budapest), Ott János dr. (Szentmártonkátá), Ősz Gusztáv (Eger), Pápai Gábor (Budapest), Papp Tiadar dr. (Pécs), Sipos Sándor (Kecskemét), Spiegl János (Kecskemét), Széchenyi Géza (Kaposvár), Szikra Dezső dr. (Szentendre), Tóth Antal (Bugac), UTILIS Kft. (Visegrád), Vidovszky Ferenc (Budapest), Visegrádi Fajpári Kft. (Visegrád), Vissi Géza (Zalaegerszeg), Zalaerdő Rt. (Nagykanizsa), Zambó Péter (Szentendre).

Az adományok göngyöltett összege: 1 565 700 Ft.

Csekket *Balogh Lászlónál* lehet igényelni. Telefon: (20) 984-6060.

Adományozási véghatáridő: 1999. november 15.

pontul szolgálhat. (Részletes leírás az OEE-nél hozzáférhető.)

Utunk során tanulmányoztuk a Honban működő erdészeti továbbképző központot. A csodálatos környezetben, minden igényt kielégítő színvonalon megépített és berendezett központ, hotel jelleggel szállodai helyet kínált és konferenciák lebonyolítására is alkalmas volt. A továbbképző központot 1958-ban a Norvég Erdészeti Egyesület alapította. Fő cél a folytonos kiképzés biztosítása az erdészet és a kapcsolódó területeken dolgozó erdészeti szakemberek és munkások számára. „Az erdővel együtt tanulni” program keretében a gyerekek, diákok és pedagógusok oktatása folyik. 1983 és 98 között a norvég iskolák 80%-a vett részt a programban, melyet a Mezőgazdasági Minisztérium és a résztvevők finanszíroztak.

csónak képét mutatja a külső szemlélőnek.

A faipari programok között kiemelkedett a Forestia forgácslap gyár megtekintése. A teljesen automatizált üzem a világ hetedik legnagyobb egysége, mely nemcsak a hazai vékony faanyag feldolgozását végzi, de külföldről is importál nagyobb mennyiséget. A minőségi gyártáshoz a kéregmentes fűrészpor a legfontosabb alkotóelem.

Látogatást tettünk a Mezőgazdasági Egyetem Erdőmérnöki Karán és az Erdészeti Kutató Intézetben, ahol előadásokat hallgattunk meg az erdészeti oktatás, kutatás szervezetéről, feladataikról, eredményeiről.

Az Osló környéki parkerdőket, melyek különböző sípályákkal vannak behálózva, természetközeli erdőkezeléssel próbálják gondozni. Némi különbséget fedezhettünk fel a hazai viszonyok és a norvég lehetőségek között, mikor az önkormányzat által pénzügyileg támogatott hegyvidéki erdei sífutópályán a közúti nagy panorámás busz vígan közlekedett. Meg is jegyeztük, kár, hogy itthon kevés hó esik, pedig szívesen építenénk mi is feltáró utak helyett sífutó pályákat.

A tanulmányút során alkalom nyílt kulturális nevezetességek megtekintésére is. Oslóban a városháza csodálatos freskóit láthattuk, a tengerparton a várat, melynek bástyájáról huszonegy ágyúlévéllel üdvözölték a magyar csoportot, legalábbis szerintünk nekünk szólt. Az évezred utolsó hajókirándulását tettük az Osló fjordba – ez évben ez volt az utolsó járat –, bájos norvég kísérőnk, Krisztina kalauzolásával, akinek természetesen

magyar nagymamája volt. Megnéztük a jellegzetes norvég faházépítészetet bemutató skanzent, a néprajzi múzeumot. A Bygdoy-félszigeten megnézhettük a hajómúzeumokat, Amundsen sarkkutató hajóját, a Kon Tiki balsafa tutajt, mellyel Thor Heyerdal 4800 mérföldes kirándulást tett a Csendes-óceánon. Az Osló fölé magasodó hegyek egyikén volt látható a híres Holmenkollen síugrósánc.

Az utolsó napon búcsúestet rendeztünk a Norvég Erdészeti Egyesület székházában az ajándékból megmaradt magyar italok és a norvégok által szervírozott tengeri finomságokkal teli szendvicsek társaságában. A hangulatos összejövetelen a komoly és kevésbé komoly hozzászólásokat követően *Káldy József*, Egyesületünk elnöke megköszönte a házigazdák kedves fogadását, a jól szervezett programokat. Külön köszönetet mondott és ajándékokat adott át *Mari Blokhus* tavaly végzett erdőmérnöknek, a norvég egyesület munkatársának, programjaink kinti szervezőjének, kísérőnknek. Hasonlóan megköszönte *Marghescu Tamásnak*, tolmácsunknak, kísérőnknek az állandó készenlétet kívánó munkáját, valamint mindazoknak, akik a szervezésben részt vettek. *Gémesi József* ügyvezető igazgatóhelyettes felkérte az OEE-t, hogy jövőre a magyar erdőgazdálkodás számára fontos tölgygazdálkodás tanulmányozására franciaországi tanulmányutat szervezzen e kör számára, amit örömmel vállaltunk. Az összejövetel és a tanulmányút hivatalos részét a bányász és erdész himnuszok eléneklésével zártuk.

Kép és szöveg: Ormos Balázs

Az oslói parkerdőben

Erdei programjaink során megismerkedhettünk a magánerdőben történő kötélpályás közelítés módszerével, az erdészeti útéptetés feltételrendszerével és az azal, hogy Norvégiában sokat esik az eső, főleg mikor mi ott tartózkodunk. Utunk során megtekintettük a téli olimpia létesítményeit. Lillehammerben a hegy oldalában „környezetbarát” módon megépített sfügrő sáncokat, a sífutópályákat és kiszolgáló létesítményeit. A jeges sportoknak helyet adó sportszarnok tetőszerkezete a tervezőket dicsérendő, csodálatos légies fatartók segítségével került megépítésre. A csarnok előtti bronz szoborcsoport – három meztelen férfi – magyar származású művész alkotása. Hamarban a „viking hajó” elnevezésű sportszarnokban a fatartók építésének remekét láthattuk. 95 métert hidaltak át alátámasztás nélkül az építők. A csarnok a nevét a nevezetes viking hajóról kapta. A csarnok egy hátára fordított viking

Németh János erdész Csergezán-díjat kapott

A neves csontfaragó művész jávorlapátba faragott honfoglalás kori jelenetével nyerte el az idej, magas kitüntetést. Az ünnepélyes díjátadásra a vadásznapi rendezvények keretében kerül sor.

EGERERDŐ ERDÉSZETI RT.

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Részvénytársaságunk elnvezésében az alábbi változás következett be:

Megnevezés:

Régi: Mátra-Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Rt.

Új: Egererdő Erdészeti Részvény-társaság

A cég rövidített neve:

Régi: Nem volt.

Új: EGERERDŐ Rt.

Részvénytársaságunk egyéb adatai:

Címe: 3300 Eger, Kossuth út 18.

Adószáma: 11164511-2-10

Bankszámla száma: 10403507-35012171-00000000

Bankja: Kereskedelmi és Hitelbank Rt. Egri Fiókja

Cégbejegyzési száma: Cg. 1010-020083 nem változott.

A névváltozást a Heves Megyei Bíróság mint Cégbíróság a Cg. 10-10-020083/52. számú végzésében hagyta jóvá.

Jung László
vezérigazgató

Hörcsögök és az EU-s csatlakozás

Az Európai Unióban védett állat a hörcsög, nálunk azonban irtják a kártékony rágsálót. A hazai környezetvédelmi előírások megfelelnek az Unió követelményeinek, a hörcsögök viszont megakadályozhatják a csatlakozást. Ha szaporodásukat nem szabályozzák, már az idén az ország búzatermésének felét járataikba hordhatják a pfazacsokosok.

Az EU nemrég közzétett felmérései szerint Magyarország környezetvédelmében – többek között – a hörcsögök irtása miatt elégedetlenek a brüsszeli szakemberek. Könnyen elképzelhető, hogy európai csatlakozásunknak, bármilyen furcsa is, de akadályozói lehetnek a szapora rágsálók.

Több millió hörcsög él az Alföldön, Békés megye a legfertőzöttebb terület, ahol mintegy 2,5 millió él belőlük. Léteznek olyan földek, ahol egyetlen hektárra 8-10 rágsáló jut. Kiöntéssel, csapdázással, mérgezéssel és gázosítással próbálják elpusztítani őket. Egyetlen példány télidőre 25 kilogramm takarmányt is felhalmoz, amit ha kiszámolunk, kiderül: 62 500 tonna magot pusztítanak el évente. Főleg búzát, kukoricát és napraforgót raktároznak el az éjszakai életet élő kisállatok.

Ha nem irtják őket, a hörcsögpopuláció egy év alatt megtízszereződhet. Idén akár egymilliárd forintot kárt is okozhatnak a hörcsögök a békési gazdáknak, ha nem csökken jelentősen a számuk.

Magyarország várhatóan kivételt kér majd a hörcsögökre a csatlakozás előtt, mert az EU-ban védett állat a rágsáló.

Hasonló kivételeket kért Svédország és Ausztria is, amikor csatlakoztak az Unióhoz.

(Hírlevél)

Erdőben dolgozni felelősség

MÁTRAFÜRED – A Vadas Jenő Erdészeti Szakközépiskolában rendezték meg az intézmény névadójáról elnevezett diáknapokat.

Ez alatt az idő alatt képzőművészeti, vadászati és természetfotó-kiállítást nyitottak, majd előadások hangzottak el. Lebonyolították továbbá a szakmai versenyeket is, a XIV. Mátrafüredi Erdésznapot.

Simon László igazgató köszöntötte a megjelenteket, köztük a Svédországból és Lengyelországból érkezett delegáció tagjait, akik ajándékokat nyújtottak át az iskolának.

Az igazgató felidézte Vadas Jenő munkásságát, s kiemelte, hogy a diák hagyományok ápolása is fontos az iskola életében.

Ezután Duska József, a Bükk Nemzeti Park igazgatója tartott előadást. Hangsúlyozta: „Az erdőben dolgozóknak az erdő nemcsak munkahely, ugyanis az élő természettel bányi hatalmas felelősség. Ugyanakkor a gazdasági feladatok ellátása közben az erdészeknek meg kell teremteniük az összhangot.”

A továbbiakban a diákok kultúrműsora színesítette a rendezvényt, majd az elsők fogadalomtétele következett a gyöngösi Pátzay János Zeneiskola (Scola Musica) novendékeinek közreműködésével. Ezt követően az iskola udvarán megkoszorúzták Vadas Jenő szobrát, délután pedig tanulói szekció-előadásokra került sor.

A programot kitűnő hangulatú erdészbál zárta.

Fácán Attila (Heves megyei Hírlap)

A Nemzetközi Mezőgazdaság- és Faluégészségügyi Társaság (International Association of Agricultural Medicine and Rural Health) 1998 szeptemberében Iowa City (USA)-ban tartott Kongresszusán úgy határozott, hogy a következő, XIV. Nemzetközi Kongresszust, mely 2000-ben esedékes, Magyarországon, Pécsen kívánják megrendezni.

A Társaság a falusi lakosság egészségét befolyásoló kérdések kutatásával foglalkozó tudományterületet és az interszektorális aktivitásban érintett társadalmi területek képviselőit kívánja összehozni, hogy közösen vizsgálják meg a falusi lakosság egészsége, életminősége javításának lehetséges útjait, az együttműködés módjait és a jövőjüket befolyásoló tényezőket.

Ezért a Pécsen, 2000. május 25-27-én megrendezendő XIV. Nemzetközi Kongresszusnak a „Cooperation and Collaboration for the Health of the Rural Population” címet adtuk. (Együttműködés a vidéki lakosság megsegítéséért.)

Emléktáblát avattak a debreceni Nagyerdő védetté nyilvánításának 60. évfordulóján a NYÍRERDŐ Kartács utcai Erdészeténél.

A megemlékezésen beszédet mondott dr. Tardy János államtitkár, Pajna Zoltán, Debrecen alpolgármestere, dr. Aradi Csaba, a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatója és Csóke Pál, az Erdészet igazgatója.

A megemlékezés keretein belül osztották ki az erdőgazdaság által meghirdetett „Év fája” pályázat díjait.

A BEFAG Rt. Erdőművelési és Vadgazdálkodási Osztálya szakmai bemutatót tartott a Devecseri Erdészet területén

A jól sikerült bemutató óta majd fél esztendő telt el. Hogy a tudósítás csak most lát napvilágot, annak az az oka, hogy a bemutató előtt sújtott le a szélvihar a magyar erdőkre, és döntött, tört, zúzott mindent, amit ért. Nos, a beszámoló mellé illik mellékelni az országosan okozott kárt. Kezdetben a becslés alapján adott adatokkal is megelégedtem volna, de nem sokáig kellett győzködni, hogy várjuk meg a Szolgálat hivatalos adatait. Így mégiscsak meggyőzőbb a hivatalos szervek felé. A rendezvényt dr. Lengyel László, az Erdővédelmi Szakosztály elnöke nyitotta meg. A vendéglátók

nevében Varga László erdészeti igazgató és Peer László műszaki vezető mutatta be az erdészetet.

A bemutatókon láthattuk

- a hidegágyas technológiát a sárosfői csemetekertben,
- a vegyszeres ápolást makkvetésben, a Káptalanfa 12B erdőrésztletben, vegyszeres nyiladék és kerítés karbantartását,
- vegyszeres talaj-előkészítést a Nyírád 19A erdőrésztletben,
- természetszerű erdőgazdálkodást a felsőnyírádi erdőn, folyamatban lévő erdősítések ápolását kézi motoros kaszával, ápolóhenger bemutatását és tölgypusztulást.

Az egyes bemutatóhelyeken most is élénk eszmecsere folyt. A különféle erdőművelési eljárások alkalmazásának eredményein kívül az ún. „Rotowiper” nevű vegyszerkijuttató szerkezet működési elvének bemutatása váltott ki fokozott érdeklődést.

Nagyon jól sikerült rendezvény volt. Csak a ledöntött törzsek látványa okozott az erdészszívnék szomorúságot.

(Az országos kárösszesítőt lapzártáig nem sikerült beszerezni.)

